

କିଶୋର ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରଜନନ ଏବଂ ଯୌନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଧ୍ୟାନ

କିଶୋର ଅବସ୍ଥାରେ ଶାରୀରିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ

❖ କିଶୋର ଅବସ୍ଥା 10-19 ବର୍ଷ ରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ଶରୀରରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମାନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ :

ଝିଅ

- ଏମାନେ ଡେଙ୍ଗା ଓ ବଡ଼ ହୋଇଯାଆନ୍ତି ।
- ନିତମ୍ବ (ପିତା) ର ଆକାର ବଡ଼ ହୋଇଥାଏ ।
- ଛନ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେବାକୁ ଲାଗେ ।
- କାଖ ଓ ଗୁଡ଼ାଙ୍ଗ ଅଂଶରେ କେଶ ଉଠିବା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।
- ସେମାନଙ୍କର ଝାଳ ଓ ଅନ୍ୟ ଡେଲ ଗ୍ରନ୍ଥି ଗୁଡ଼ିକ ସକ୍ରିୟ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ମୁହଁରେ ଦୁସ୍ୱଚ ବ୍ରଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ ।

ପୁଅ

- ଡେଙ୍ଗା ହୋଇଯାଆନ୍ତି ।
- ସେମାନଙ୍କର କାଖ, ଗୁଡ଼ାଙ୍ଗ ଅଞ୍ଚଳ, ହାତ ଓ ଗୋଡ଼ରେ କେଶ ଉଠିବା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ମାତ୍ରାରେ ନିଶ ଦାଢ଼ା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।
- ସେମାନଙ୍କର ଝାଳ ଏବଂ ଡେଲ ଗ୍ରନ୍ଥି ସକ୍ରିୟ ହୋଇଯାଏ । ମୁହଁରେ ବ୍ରଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ ।
- ସେମାନଙ୍କର ମାଂସପେଶୀ ବିକଶିତ ହେବାରେ ଲାଗେ ।
- କଣ୍ଠ କର୍କଣ ଓ ଗମ୍ଭୀର ହେବାକୁ ଲାଗେ ।

ପ୍ରଜନନସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ

- ❖ ଶରୀରର ଅନ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ପରି, ଆମର ଗୁଡ଼ାଙ୍ଗର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ମାସିକ ରତ୍ନସ୍ରାବ ସହ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ଅଳ୍ପ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ଶିଶୁ ଜନ୍ମ ସହ ସଂପୃକ୍ତ ଅଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଯତ୍ନ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।
- ❖ ଶରୀରର ଏହି ଅଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକରେ ସଂକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ, ଆମକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଓ ମାସିକ ରତ୍ନସ୍ରାବ ଜନିତ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା ଅନୁସରଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ।
- ❖ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କାରଣରୁ ପ୍ରଜନନ ତନ୍ତ୍ରରେ ସଂକ୍ରମଣ ଦେଖାଯିବାର ଆଶଙ୍କା ରହିଯାଏ, ଯେମିତିକି ଖରାପ ମାସିକ ରତ୍ନ ସମୟର ଯତ୍ନ (ରିପ୍ରଡକ୍ଟିଭ୍ ଟ୍ରାକ୍ ସଂକ୍ରମଣ ବା ଆର.ଟି.ଆଇ.) ଏବଂ କୌଣସି ସଂକ୍ରମିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ଯୌନ ସମ୍ପର୍କ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଢଙ୍ଗରେ କରିବା (ସେକ୍ସୁଆଲି ଟ୍ରାନସମିଟେଡ୍ ଇନଫେକ୍ସନ୍ସ ଏସ.ଟି.ଆଇ.) ଇତ୍ୟାଦି ।
- ❖ ପ୍ରଜନନ ତନ୍ତ୍ରରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ସଂକ୍ରମଣ ହେଲେ, ତାର ଉପଚାର ଜଣେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତୁରନ୍ତ କରାଯିବା ଦରକାର ।

ପ୍ରଜନନ ଚକ୍ରରେ ସଂକ୍ରମଣର ଲକ୍ଷଣ:

ପ୍ରଜନନ ଅଙ୍ଗରେ ସଂକ୍ରମଣ କିପରି ନିରାକରଣ ଓ ପ୍ରବନ୍ଧନ କରିବେ

- ❖ ଝିଅମାନେ ସେମାନଙ୍କର ମାସିକ ରତ୍ନସ୍ରାବ ବେଳେ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା ବଜାୟ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ।
- ❖ ଯଦି ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣଙ୍କୁ ବି ଏସ.ଟି.ଆଇ. ଥିବ ତେବେ ଯୌନ ସମ୍ବନ୍ଧ ନକରିବା ଉଚିତ୍ ।
- ❖ ସୁରକ୍ଷିତ ଯୌନ ସମ୍ବନ୍ଧ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ କଣ୍ଠୋପ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଦାୟାଦ୍ରବୀନ୍ ଯୌନ ବ୍ୟବହାର ଦେଖାନ୍ତୁ । ଜଣେ ସାଥିଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶ୍ଵାସ ରୁହନ୍ତୁ ।
- ❖ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ପ୍ରସବ କରାନ୍ତୁ ।
- ❖ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅସ୍ଵାଭାବିକ ତରଳ ନିର୍ଗମନକୁ ଅଣଦେଖା/ ଅବହେଳା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ❖ ଆବଶ୍ୟକ କ୍ଷମେ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ହିଁ ସୁରକ୍ଷିତ ଗର୍ଭପାତ କରାନ୍ତୁ ।
- ❖ ନିଜର ଓ ଯୌନସାଥିଙ୍କର ଉପଚାର ଜଣେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଭଲ ଭାବରେ କରାଇବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାନ୍ତୁ ।

ନିଜର ପରିବାର ନିୟୋଜନ କରିବା ଓ ସୁରକ୍ଷିତ ମାତୃତ୍ଵ ଅନୁସରଣ କରିବା

- ❖ ଶୀଘ୍ର ବିବାହ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ❖ ଶୀଘ୍ର ଓ ବିନା ଯୋଜନାରେ ଗର୍ଭଧାରଣ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ
- ❖ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଗର୍ଭ ନିରୋଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯେମିତିକି, କଣ୍ଠୋପ, ବଟିକା, ଇଣ୍ଡୋଲ୍ ଟେବିନ୍ ଗର୍ଭନିରୋଧ ଉପକରଣ (ଆଇ.ୟୁ.ସି.ଡି./ଆଇ.ୟୁ.ଡି./କପରଟି)ର ବ୍ୟବହାର ଦ୍ଵାରା ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ପରିବାର କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଆର.ଟି.ଆଇ./ଏସ.ଟି.ଆଇ. ର ଲକ୍ଷଣ ଏବଂ ସଙ୍କେତ ଗୁଡିକ ପ୍ରତି ନିଜେ ସଚେତନ ରୁହନ୍ତୁ ।
- ❖ ଏଚ୍.ଆଇ.ଭି./ଏଡ୍ସର ଲକ୍ଷଣ ଓ ସଙ୍କେତ ଗୁଡିକ ପ୍ରତି ନିଜେ ସଚେତନ ରୁହନ୍ତୁ ।
- ❖ ଜଣେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ଏଚ୍.ଆଇ.ଭି.ରେ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇ ପାରେ ।
  - ସଂକ୍ରମିତ ଯୌନସାଥିଙ୍କ ସହ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଯୌନ ସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ ।
  - ସଂକ୍ରମିତ/ଅସୁରକ୍ଷିତ ରକ୍ତ ନେବା ।
  - ଜଣେ ସଂକ୍ରମିତ ମା'ଙ୍କ ଠାରୁ ଗର୍ଭାବସ୍ଥାରେ, ପ୍ରସବ ସମୟରେ ଓ ସ୍ତନପାନ କରାଇବା ବେଳେ ସନ୍ତାନକୁ ସଂକ୍ରମଣ ହେବା ।
  - ସଂକ୍ରମିତ ସିରିଞ୍ଜ ଓ ଛୁଞ୍ଚି ବ୍ୟବହାର କରିବା ।